

Latvijas Zilā govjs

Šķirnes vispārējais raksturojums

Pirmskara Latvijā oficiāli reģistrētā Latvijas Zilo govju šķirne ir sena vietējā piena lopu šķirne, kas saglabājusies, pateicoties šo govju spējai pielāgoties pieticīgajiem piejūras smilšaino augšņu ēdināšanas apstākļiem, pašu govju piemīlīgajam raksturam, savdabīgajai apmatojuma krāsai un, protams, pateicoties šo govju audzētāju entuziasmam. Sākotnējais audzēšanas reģions bijis Latvijas piejūras teritorijas, bet tagad Zilās govjs sastopamas praktiski visā Latvijas teritorijā.

Populācijas turēšanas apstākļi līdzīgi kā citām slaucamo govju šķirnēm-stacionārs, kūts turēšanas ilgums gadā 7 mēneši, ar tam pakārtotu ēdināšanas tipu: vasaras periodā - ganību zāle; ziemas periodā - siens, skābsiens, skābbarība, koncentrāti. Šķirnes dzīvnieki ir piemērojušies pieticīgajai barības bāzei, ko nodrošina piejūras smilšainās augsnes. Šķirnei ir raksturīgi tas, ka nav konstatēti saslimšanas gadījumi ar leikozi.

Lielākoties Zilās govīs atrodas ganāmpulkos ar 10-20 slaucamām govīm. Liela daļa ir arī ganāmpulkos, kuros ir 1-5 govīs. Ļoti neliels skaits Latvijas Zilās šķirnes govju tiek turēts ganāmpulkos virs 50 govīm.

Šķirnes fenotipiskais raksturojums

Latvijas zilās šķirnes govīs ir vidēja vai nedaudz zem vidēja auguma dzīvnieki, kuru augstums krustos govīm vidēji ir 135-138 cm (no 128-145cm), ar smalku, sausu konstitūciju, pietiekoši dziļas, izturīgām kājām, vidēji veidotu tesmeni. Dzīvmasa vīrišķajiem īpatņiem 850kg, sievišķajiem - 480-550kg.

Apmatojuma krāsa no salnas un sirmi zilās līdz izteikti vienlaidus zilai. Dažkārt gaišākas galvas, sejas un deniņu daļa, tumši pelēks līdz melnam deguna spogulim, pelēka vai tumša mēle. Ragi balti ar tumšiem līdz melniem galiem, izteikti vainaga veidā uz priekšu.

Kā ekstensīvai šķirnei raksturīgs lēns produktivitātes kāpinājums, maksimālo ražību sasniedzot 4.-5. laktācijā. Pārraudzībā esošo dzīvnieku vidējā ražība 2014.g. 5002 kg, tauku saturs 4.25%, olbaltumvielu saturs 3.35%.

Pateicoties dabiskajai izturībai un spējai piemēroties dažādiem apstākļiem, govīs ir ilgmūžīgas, nereti sasniedzot 9 un vairāk laktāciju vecumu un, līdz ar to arī ievērojamu kopējo mūža ražību.

Šķirnes pozitīvās īpašības

Galvenā īpatnība šīm govīm ir viņu savdabīgā gaiši zilganā apmatojuma krāsa, kas ir diezgan neparasta mūsu apstākļos. Zilās govīs piesaista tūristu uzmanību un šī iemesla dēļ tās audzē saimniecībās, kas specializējas lauku tūrismā. Zilās govīs piesaista skatītāju uzmanību lopkopības izstādēs un skatēs. Apmatojuma zilo krāsu nosaka gēns, ko uzskatam par dominantu attiecībā uz sarkano apmatojuma krāsu. Tas izpaužas jau pirmajā krustojuma paaudzē krustojumos ar mūsu brūnajām govīm. Krustojuma dzīvnieki (F1) ir zilganā krāsā.

Ģenētisko resursu saglabāšanas programmā iekļautās govīs izmanto piena ražošanai, atsevišķās saimniecībās tās tiek turētas kā zīdītājgovīs, jo ir pietiekoši pienīgas un ar ļoti labi izteiktu mātes instinktu. Unikālā zilā apmatojuma krāsa piesaista lauku tūristu uzmanību.